

Värdesätter Du trygghet?
Personlig service?
Vettiga priser?
Tillgänglighet?
www.spargrisen.fi

Om svar ja, ring
tfn 384 4500
Grind, Myntti
el. Björklund

Vörå Sparbank
www.sparbanken.fi/vorasb

SNABBARE FÖRBINDELSER. Det nybildade andelslaget VOM-net vill bygga ut det fiberoptiska nätet. **Sidan 7**

DUKTIGA UNGA. Jere Haapamäki brottas och Petter Sandås sjunger. Båda är bra på det de gör. **Sidorna 6 och 12**

KOMMUNBLADET

Nr 9 • Tisdagen den 8 november 2011 • Årgång 25

Kevin Holmström, Jakob Norrgård och Axel Åhman i "pojkbandet" KAJ.

FOTO: KARIN SUNDSTRÖM

Humorgalan gjorde succé

• Det finns inget programblad och scendekoren består av några mörka gardiner.

Men det går bra i alla fall, för det verkar som om alla i publiken känner dem som står bakom "Humorgalan 2011 – Diktatorer och Jäkelskap".

De två föreställningarna blev slutsålda redan på förhand, så gänget satte in en extra föreställning. Den blev också slutsåld, så därför ges en extra föreställning en vecka efter den första extra föreställningen.

Det visar ungefär hurudan

framgång humorgalan i Komossa gjorde.

När bitvis samma gäng ska ta itu med revyerna om några veckor, kan de dock få problem. För hur ska de kunna överträffa sig själva och den här succén?

SIDAN 3

Ulf Johansson och Roland Engström som kommunstyrelsemedlemmar på Humorgalan i Komossa uf.

FOTO: KARIN SUNDSTRÖM

MATIAS KUOPPALA esiintyy pääroolissa Vaasan kaupunginteatterissa. **SIVU 4**

SUOMENKIELISTEN yläastekoululaisten koulupaikka saattaa olla Vaasa. **SIVU 13**

En eldsjäl är bra att ha

● Jag har en känsla av att ha skrivit ungefär samma sak förut, men kan ändå inte låta bli: vilka underbara eldsjälarna vi har här i trakten!

Humoristerna, rockmusikerna, Jere som brottas och hans familj som stöttar och skjut-sar, Petter som skriver, komponerar och sjunger, Senny som samlar på tomtar och alla entusiasterna bakom fiberkabelprojektet – vad tråkigt det skulle vara utan er alla! För

att inte på något sätt glömma dansminnesgruppen eller kvartetten tonåringar som ställer upp som luciakandidater – ett tack till dem!

Men säkert finns det ännu fler intressanta människor. Dem får ni gärna tipsa Kommunbladet om för framtida bruk!

Karin S.

Senny Rönnlund i Särkimo samlar på tomtar. Här är några få av totalt 700.

FOTO: KARIN SUNDSTRÖM

Senny har smak för fisk och tomtar

● Första försöket att få tag på Senny Rönnlund på Ulot i Särkimo misslyckas. Hon är ute med båten och kollar om det kommit någon fisk i nätet.

Sennys man Ingmar var fiskare innan han gick i pension, men just denna gång stannade han hemma. Han har nyligen genomgått en ögonoperation med utmärkt resultat, men tar det litet lugnt för säkerhets skull.

Trädgården utanför deras hus skvallrar om ett varmt intresse för blommor, även om det mesta nu har städats bort för vintern. Senny Rönnlund har också

ett annat stort intresse: tomtar.

– Jag har ungefär 700 nu. Några dagar före jul plockar jag fram dem, det tar ett par, tre dagar att placera ut allesammans, säger Senny.
– Ja, skulle hon plocka fram en om dagen, skulle det ta över två år, inflikar Ingmar.

Utom porslinstomtarna inomhus, har Senny Rönnlund också själv sågat ut trätomtar som hon sedan målat och givit bort eller sålt. De här tomtarna ska stå utomhus och hålla en lykta.

– Jag har gjort runt 50 under årens lopp, säger Senny.

KARIN SUNDSTRÖM

● Läsartävling

Var finns bilden?

● I läsartävlingen gäller det att hitta bilderna. Skriv ner de rätta svaren, din adress och ditt telefonnummer och skicka in svaret till **Kommunbladet, PB 52, 65101 Vasa**. Märk kuvertet "Läsartävling". Svaren behöver vi ha senast den **24 november**. Bland alla korrekta svar utlottas ett **presentkort** värt 35 euro. Lycka till!

sidan _____

sidan _____

sidan _____

sidan _____

Namn: _____

Adress: _____

Telefon: _____

● **Rätt svar.** I förra läsartävlingen gällde det att hitta bilderna som fanns på sidorna 11, 9, 7 och 5.

Utflykt till Klippan i Munsala

● Bilden i förra Kommunbladet visade sig föreställa pojkar från Vörå på kyrklig utflykt till Klippan omkring 1938 under ledning av kapellan Gustaf Stenbäck. På denna bild finns flickorna

från samma utflykt. Känner ni nån så meddela Margareta Ehrman på telefon 050-5426729 eller via e-post: margareta.ehrman@gmail.com.

På förra bilden fanns bland

andra Harald Friman, Erik Svens, Johannes Budd, Erik Kaustinen, Gunnar Haga, Paul Kronlöf, Valdemar Blomkvist, Harald Stenroos och John Ingo. Ett tack till alla som ringt!

KOMMUNBLADET

utdelas till alla hushåll i Vörå, Oravais och Maxmo. Adress: PB 52, 65101 Vasa, telefon 7848 200 Utgivare: HSS Media, fo-nummer 1460613-4. ISSN 1796-6868

Ansvarig redaktör: Karin Sundström, telefon 050-3130 762.

E-post: kommunbladet@hssmedia.fi.

Annonser: Kaj Forsström, telefon 7848 288 eller 050-3395 292, fax 7848 880. Obs! Märk annonsmaterialet med "Kommunbladet" om du faxar.

E-post: kaj.forsstrom@hssmedia.fi

E-post för annonsmaterial: material@ot.fi

Annonsspris: I text 1,10 euro, tilläggfärg: 0,30 euro (+moms).

Distribution: Barbro Enholm, telefon 7848 246

Tryckeri: Botnia Print, Karleby.

Nästa nummer utkommer

5.12.2011

Sista inlämningsdag för texter och bilder

24.11.2011

Sista inlämningsdag för köpta annonser

30.11.2011

Benny Holmström som Stalin och Roland Engström som Hitler slåss om vem som ska få Ikeasoffan. Humorgalan i Komossa handlar i år om diktatorer och annat jäkelskap.

FOTO: KARIN SUNDSTRÖM

De är helt normala när man träffar dem till vardags. Men på scenen blir gänget bakom Humorgalan helt osannolikt roliga.

Med vass humor som vapen

● Diktatorer och Jäkelskap är temat för årets Humorgala i Komossa. Innehållsförteckningen som inte finns, kunde ha sett ut ungefär så här:

Diktatorerna är bland andra Lenin, Stalin, Hitler och Kim Jong-Il. Jäkelskapet representeras av tidningsrecensenten, skidvällning, Ingvar Kamprad, pojkbänd och kommunalpolitiker.

Efter en välkomnande diktatorsång, inleder Ulf Johansson i rollen som pappan som blir en revyartist, medan den vanartiga dottern, spelad av Janina Boström, envisas med något så onyttigt som att läsa läxor.

Alfred Backa och Benny Holmström gör ett Kara-tv-nummer där de visar hur man vallar skidor. Kattpiss, kex och ett kramdjur är viktiga ingredienser, medan silvertejp fungerar i stället för bindningar.

KAJ, alltså Kevin Holmström, Axel Åhman och Jakob Norrgård, framför sina mest populära låtar på Humorgalan, men bjuder också på nyskrivna och träffsäkra "Släktkalas".

● Humorgalan

Humorgalan 2011 – Diktatorer och Jäkelskap har åtta skådespelare på scenen: Alfred Backa, Axel Åhman, Benny Holmström, Jakob Norrgård, Janina Boström, Kevin Holmström, Roland Engström och Ulf Johansson.

Fyra föreställningar: 28.10, 29.10, 11.11 och 19.11 i ufolokalen i Komossa.

De funderar över piloxing, bokbål och sambandet mellan kattsand och mysli. De häcklar jäkelskap som pojkbänd, bara för att mot slutet dyka upp som – ja, just det – ett polerat pojkbänd helt i vitt.

Ulf Johansson och Roland Engström åker på PR-turné i rollerna som kommunstyrelsegubbar. Både en ryss, Bellman, en Vöråbo, Alf Häggblom och förvaltningsdomstolen blir ihågkomna.

Alfred Backa tar "Bohemian Rhapsody" och sätter till text om talko. Han fungerar också som präst och gör sedan några strålande imitationer av Bob Dylan och Louis Armstrong som får publiken att brista ut i spontana applåder.

Benny Holmström dödar tid. När det nordkoreanska fullmäktigemötet är slut, har också fullmäktigeledamöterna tagit slut. Inte ens bödeln överlever.

När Stalin och Hitler antrar scenen i något som närmar sig hets mot soffgrupp, är det Alfred Backas röst som framför sagan som i vissa vändningar för tankarna till tjuren Ferdinand.

Katten Dasskapital (stavning?), Lenin och Lenins mamma medverkar också, medan Muammar Gaddafi fladdrar förbi i all hast.

Publiken har roligt och gänget bakom Humorgalan höjer ribban för sig själva inför nästa års Humorgala. För visst måste det väl bli en Humorgala i Komossa också 2012?

KARIN SUNDSTRÖM

Alfred Backa som Lenin och Janina Boström som den som har den verkliga makten: Lenins mamma.

FOTO: KARIN SUNDSTRÖM

Vöyrin oma poika, Matias Kuoppala, esiintyy parhaillaan Vaasan kaupunginteatterissa ylistetyssä musikaalissa "Maailma Seis, minä jään tässä..."

Ajattomuutta nykyajassa

● Roolihahmo "Pikkumies" on targikoominen tarina mieheksi kasvavasta pojasta, joka on koko elonsa halki eksyksissä niin omassa itsessään kuin maailmassakin.

– Pikkumiehiä on paljon oikeassakin elämässä, vahvistaa Matias tavatessamme.

– Jokainen meistä tuntee ja tietää monia. Se on kovin surulista.

Tapaan Matiaksen tai Matin, niin kuin hän itse itsensä puheilmassa esitteli, Loftetin kahvilassa Vaasassa.

Keskustelu rauhallisessa ympäristössä kauniiden ootratujen paneelien keskellä paksujen silkkitaipettien vaihtaessa muiden kahvilassa-olijoiden äänet, on kiehtova. Kun Kuoppalan kollega Wasa Teaterista käväisee paikalla paljettihameessaan ja turkoosissa puuskassa vaihtamassa pari sanaa hänen kanssaan, epätodellinen tunnelma vahvistuu entisestään. Olemme tutussa läheisessä Vaasassa – ja olemme jossain kaukana toisessa ajassa jossain menneen maailman kulttuuripääkaupungissa.

Käymme nopeasti läpi Matiaksen taustatiedot. Hän on syntynyt Vöyrillä, kasvanut siellä ja käynyt koulunsa ylioppilaaksi asti. Jo kouluaihana esiintymisen kiehto, niin musiikin kuin näyttämönsäkin tiimoilta. Ensiesiintymisensä Wasa Teaterissa Matias teki Sound of Musicissa vain kahdentoista vuoden iässä.

Sitten maailma vietti mennessään ja teatteriopinnot Matias suoritti Tanskan Jyllandissa Aarhuden kaupungissa. Koulu oli Moskovan teatterikorkeakoulun GITIS Scandinavia. Sieltä Matias valmistui vuonna 2008.

Koulusta löytyi rinnalle myös vaimo, norjalainen Ane, näyttelijä hänkin.

Pariskunnalla on puolitoista-vuotias tytär, Sara. Kun päivittäiset työt ovat, mitä ovat, kymmenestä kahteen aamupäivisin ja kuudesta kymmeneen iltaisin, se asettaa omat haasteensa perhe-elämälle.

– Haluamme itse hoitaa Saran iltaisin joten olemmekin päättäneet, että vuorottelemme teatterityössä. Nyt on minun

Matias Kuoppala ja Anna Victoria Eriksson musikaalissa "Maailma seis".

KUVA: JYRKI TERVO

vuoroni olla iltaisin kiinni ja seuraavaksi sitten Anen ja minä teen jotain joka sallii minulle illat kotona Saran kanssa.

Se "jotain" on todennäköisesti musiikin levyttämistä ja mahdollisesti myös näytelmän kirjoittamista.

Matiasta kiehtoisi kirjoittaa "epämuodikas" näytelmä 1940 ja 1950-luvun amerikkalaisten perhedraamojen tyyliin. Mies selvästi syttyy siitä puhuessaan.

Suuret produktiot ovat omalla laillaan mielenkiintoisia tehdä, mutta tiivis, intiimi ihmissuhteita setvivä draama voisi hienosti hyödyntää juuri teatterin omia erityisiä vahvuuksia ajassa, jossa kaikkialta hyökyy monenlaisia muitakin viihdeimpulsseja.

Paljoa Matias ei suunnitelmistaan halua vielä puhua, mutta sen verran kuitenkin, että kuulijan mieleen jää kaihtamaan uteliaisuus. Sen näytelmän haluan aikanaan ehdottomasti nähdä.

Samalla lailla kuin Loftetin tunnelma, myös musikaali "Maailma Seis! Minä jään tässä..."; jonka pääroolissa Matias Kuoppala Vaasan kaupunginteatterissa esiintyy, sijoittuu jonnekin ajattomaan aikaan, niin menneeseen kuin tulevaan-kin.

Musikaali on upea ja sen loputtua hyrisen hyvää mieltä.

Muutamaa päivää myöhemmin hyrisen yhä, mutta jollain lailla jäin kaikesta nauttimastani huolimatta nälkäiseksi.

Välttömän teatterikokemuksen sulaututtua mielenpieleen alkaa kaihtaa, että paljonkohan minulta jäi lopulta huomaamatta omien tunnekuohujeni; naurun ja nielaistujen kyynelten, viedessä huomioni. Musikaali on siis sikäli harvinainen helmi hyvienkin musikaalien joukossa, että houkuttaa katsomaan toisenkin kerran.

SATU KROKVIK

Matias Kuoppala suunnittelee uusia projekteja.

KUVA: SATU KROKVIK

Fixar nästan allt

- Fastighetskötsel
- Sommarstugservice
- Hemhjälp

Hushållsavgångsgiltigt!

DRIFIX

Dan Rintamäki
Tfn: 044-317 0030
Skolvägen 17, 66800 Oravais

ÖPPET: vard. 9-18

BA SERVICE

Bilreparationer - alla märken
Bosch testutrustning
Besiktningsarbeten

J-E Backull, Lotlaxv.
398, 66600 Vörå

050-554 9171

Låt oss förverkliga Era drömmar

AB BYGGTJÄNST H-E STORLUND OY
66600 Vörå
tfn 06-383 8516, 0500-264 811

Autoasioissa avun saat meiltä... merkistä riippumatta

Atila Olavi Ky
• KORJAAMO • HUOLTO • VARAOSAT
Vörintie 57, Vähäkyrö, p. 06-4784007
Ammattitaitoa edullisesti KATSASTUSPALVELU

Orvas 2012

● Nu är det dags att börja fundera på Oravais Hembygdsförenings årspublikation Orvas 2012! Skriv om personer, platser eller företeelser. Sänd in sånger, dikter eller gamla foton och dokument. Ja, allt som har anknytning till Oravais.

Mer uppgifter via telefon 050-3773679, eller epost gun-britt.bergman@vora.fi, eller tel 050-5187531, ann-marie.lofdahl@netikka.fi. Bidragen bör lämnas in senast den 31 januari 2012.

För 40–60 år sedan samlades ungdomarna två, tre gånger i veckan för att dansa. Nu har den tiden dokumenterats.

Dansminnen samlade i bok

● Margareta Södergård tog initiativ till att samla människors minnen av danserna under de årtionden då ungdomarna dansade två, tre gånger i veckan.

Marianne Nordman, Alice Lillas och Anna-Maria Nordman nappade snabbt på idén.

Via media spreds informationen om den planerade boken. De som ville fick svara på en enkät om vad de mindes av danserna. Andra valde att själva skriva ner sina minnen.

– Vi har 100 medverkande i den här boken, säger Marianne Nordman.

Många berättar om danserna i Vörå och Oravais. Däremot har danserna i Maxmo inte givits upphov till några minnen.

Gemensamt är att ungdomarna fick börja gå på dans först efter konfirmationen.

– Alla berättar om flickhopar och pojkhopar, säger Margareta Södergård.

– Och alla visste vad det betydde om någon bjöd upp på första dansen efter pausen, på första damernas, eller sista valsen, säger Nordman.

– Ja, vi har nedtecknade minnen från 1917 och redan då var de här danskoderna kända. Genom dem kunde ungdomarna visa sitt intresse för varandra utan att egentligen säga något, berättar Alice Lillas.

Boken "Och dansen den går" har givits ut på Scriptums förlag.

KARIN SUNDSTRÖM

Marianne Nordman, Margareta Södergård och Alice Lillas har skrivit och sammanställt den nya boken "Och dansen den går" som handlar om danserna på 1950–1970-talen.

FOTO: KARIN SUNDSTRÖM

Luciakandidaterna i Oravais 2011

1. Emma Långnabba

bor på Lokalvägen i Oravais med mamma, två systrar och en bror. På fritiden fotograferar hon och umgås med kompisar. Hon gillar "Bjällerklang" och har varit med i luciatåget i skolan.

2. Laura Lemberg

bor på Östbergsvägen i Oravais tillsammans med mamma, pappa och lillebror Oskar. Till fritidsintressena hör innebandy, landsvägs-cykling och fotografering. Hon tycker om "Stilla natt".

3. Caroline Ek

bor på Björklidsvägen i Eljasus med sina föräldrar och tre äldre syskon. Hon tycker om innebandy och fotografering. "Stilla natt" är en favorit bland julpsalmerna. Hon har varit med i luciatåget i skolan.

4. Erika Vesterlund

bor på Lokalvägen i Oravais med mamma, pappa och lillasyster Andrea. På fritiden umgås hon med kompisar och sysslar med fotografering. Favoriten bland julsångerna är "Bjällerklang".

Beställ ett besök av lucia!

● Lucia och hennes följe kommer gärna på besök! Företag och föreningar som vill att luciaföljet ska lysa upp i vintermörkret, kan kontakta Röda Korsets avdelning i Oravais via Birgitta Backman. Alla insamlade medel går till välgörande ändamål.

Jag röstar på kandidat nummer:

En röst kostar en euro.

Sista röstningsdag är **24 november**.

Kupongen skickas till:
Birgitta Backman
Österbergsgränd 4, 66800 Oravais

Arrangör:
Röda Korset
Oravais avdelning

Petter Sandås vann MGP och bokades genast till en spelning sommaren 2012 – på Vörådagarnas huvudfest.

Vinnaren firades med tårta

• Det var jätteroligt!

Så beskriver Petter Sandås hur det var att vinna Melodi Grand Prix för ganska exakt en månad sedan. Både hans framförande och reaktionerna efteråt finns på Youtube och där syns det verkligen hur överlycklig 11-åringen från Hellnäs blev över segern.

Petter hyllades med både tal, stipendium och tårta vid ett eftermiddagskalas i Karvsor skola några dagar efter tävlingen.

– Det är en bra början att sjunga andras låtar. När man kan börja skriva låtar själv och sjunga dem, då har man jobbat länge. Och att sedan framföra en egen låt i en tävling, i direktsändning framför publik, då har man hunnit väldigt långt, sade Karvsor skolas föreståndare Bo Nordqvist i sitt hyllningstal till Petter.

– Nu får vi vara glada för Petters framgång.

Kommunens kulturchef Mi-

MGP-vinnaren Petter Sandås firades med saft och tårta i Karvsor skola den 13 oktober.

FOTO: KARIN SUNDSTRÖM

kael Österberg fanns också på plats för att överrätta en rejäl blomsterkvast och ett stipendium.

– Vi gläds tillsammans med Petter. Det är en jättestor prestation att först komma fram med en idé, sedan skriva ner den,

sjunga in den och arrangera musiken. Och sedan framföra den i tävling och vinna, sade Österberg.

Samtidigt undrade kulturchefen om Petter kunde komma och uppträda på Vörådagarnas huvudfest sommaren 2012.

För Petter Sandås innebar MGP också att han fick nya vänner runtom i landet. I somras var alla deltagare på musikläger på Lärkulla.

Tv-sändningen från MGP-finalen drabbades av ljudproblem. Som kompensation för

detta kommer alla deltagare att vara med i en konsert i Vasa den 4 december klockan 15 på Ritz.

Konserten är gratis, men biljetter bör reserveras på förhand på telefon 050-5014146 eller via epost på fsu@fsu.fi.

KARIN SUNDSTRÖM

Karvsor skola fick rum för specialundervisning

• Det är inte stort eller lyxigt, men nu har Karvsor skola äntligen ett skilt rum för specialundervisning. Rummet skapades genom att flytta en vägg och använda det som tidigare var en del av slöjdsalen och ett lärarum.

– Tidigare användes slöjdbänkarna för specialundervisningen. Det var inte så bra, eftersom många av dem som be-

höver extra undervisning också tycker om slöjd. Det var svårt att koncentrera sig när det fanns så mycket annat intressant i rummet, säger föreståndaren Bo Nordqvist.

Pengarna för ombyggnaden togs ur budgeten för underhåll och reparationer i skolan.

– I stället är det andra saker som måste vänta tills senare, när vi får pengar. Bland annat elstolpar till personalens parkering finns med på listan över det som behöver åtgärdas. Men vi var alla överens om att rummet för specialundervisning var viktigast just nu, säger Nordqvist.

Karvsor skolas föreståndare Bo Nordqvist är glad åt det nya rummet för specialundervisning.

FOTO: KARIN SUNDSTRÖM

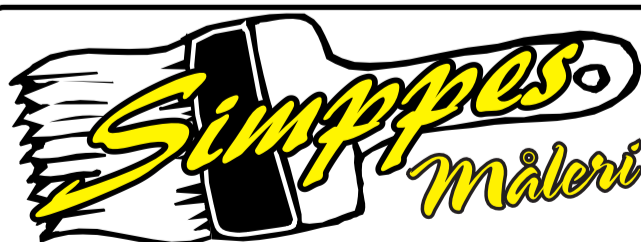
KARIN SUNDSTRÖM

BYGGARE OCH RENOVERARE!

Från Vöra Snickeritjänst erhålles kvalitetsprodukter såsom:

- Kök i gammal stil (helträskåp)
- Innertrappor
- m.m., m.m.

Ta kontakt: tel. 0500-362274
vora.snickeritjanst@agrolink.fi
www.vorasnickeritjanst.fi

- utom och inomhusmålning
- kakelarbeten
- VTT-certifierad
- tapetsering

Simon Ingman

GSM 0500 969 460 simppes.maleri@netikka.fi

SaneringsTjänst

www.saneringstjanst.com

- Torr- och våtsugning
- Högtrycksspolning vid avloppsstockning
- Videofilmning av rör
- Uthyrning av flyttbara wc:n

040 511 4894 (24 h)

Tom Lillas, Johan Heikkilä, Matias Långbacka och Joakim Kullas är fyra av de sex som grundade VOM-net. Avsikten med andelslaget är att bygga ut fibernätet för att förbättra servicen och även göra den billigare.

FOTO: KARIN SUNDSTRÖM

Snabbt, effektivt och förmånligt. Så ska fibernätet fungera i Vörå kommun då VOM-nets planer har förverkligats.

Nytt andelslag för fibernätsbygge

● Målet med det nygrundade andelslaget VOM-net är att bygga ut ett modernt fiberoptiskt nät i Vörå kommun.

– Många kommuner har redan egna fibernät. De är öppna för konkurrens, vilket gör att priserna kan pressas ner. I dag är förbindelserna dyra eftersom det inte finns några alternativ, säger Johan Heikkilä.

Redan nu har Vörå centrum kontakt med Korsholm och Roparnäs via fiberoptisk kabel.

Men även kommunen skulle ha nytta av ett fibernät genom vilket kontakterna mellan kommundelarna kunde bli snabbare och effektivare. Bland annat inom hälsovården vore det till nytta med ett fiberoptiskt nät.

– Kommunen har investerat i kabeln från Korsholm och Roparnäs. En del av kapaciteten i den kabeln kan vi upplåta till

VOM-net

Andelslaget VOM-net grundades den 25 oktober 2011. Styrelsen består av Johan Heikkilä (ordförande), Tom Lillas, Matias Långbacka, Joakim Kullas, Janne Bergfast och Kenneth Nickull. Informationskväll ordnas i kommungården i Vörå den 24 november klockan 19. VOM-nets webbplats hittas på www.vomnet.tk.

andra. När det gäller den fortsatta utbyggnaden kan vi hjälpa åt. Kommunen och andelslaget kan göra bytesaffärer, säger Vörås kommundirektör Christina Öling.

Tanken är att anslutningsavgiften ska vara lika stor för alla, oavsett hur stora de verkliga kostnaderna är.

– Vi vet inte hur stora kostnaderna blir än. Det hör till de frågor vi ska reda ut så snabbt som möjligt, säger Tom Lillas.

Preliminärt antas anslutningskostnaden bli 2000–2500 euro. Till det kommer årliga driftskostnader, men de väntas bli moderata.

– Om tillräckligt många i en by vill ansluta sig till fibernätet, bygger vi en kabel dit. Men allt beror på husägarna, säger Tom Lillas.

Det är ännu oklart hur snabbt nätet kan byggas.

Det är inte bara dataförbindelserna som blir bättre i ett fiberoptiskt nät. Kabeln kan också användas för exempelvis tv-sändningar.

– Om det är dålig bild i tv, går det att få in tv via den fiberoptiska kabeln, säger Johan Heikkilä.

KARIN SUNDSTRÖM

Företagare önskar informella träffar

● Informella träffar några gånger om året vore bra. Där kunde företagarna utbyta åsikter och få information om vad som är på gång.

Genom att företagare i olika delar av kommunen lär känna varandra, kan de också hitta nya samarbetspartners.

Vörå kommun och Österbotens Företagarförening ordnade en företagartreff på Norrvalla den 26 oktober. Där diskuterades bland annat vad kommunen

kunde göra för att hjälpa och stöda företagarna.

Slutsatsen blev att något formellt näringslivsråd knappast är nödvändigt. I stället kunde kontakterna förbättras med mera informella medel. Eftermiddagskaffe eller frukostmöten med några månaders mellanrum, var de förslag som fördes fram.

Kommundirektör Christina Öling är den person företagare kan vända sig till i kommunen.

– Två kommunfusioner har

tagit mycket tid. Jag har önskat träffa företagarna mera och diskutera vad de förväntar sig av kommunen, men tidigare har jag tyvärr inte hunnit. Förhoppningsvis blir det fler möjligheter nu, sade Öling.

Konkret kan kommunen erbjuda tomter och lokaler.

På träffen berättade också Markus Jussila om från Österbottens Företagarförenings verksamhet.

KARIN SUNDSTRÖM

Skolmormor eller skolfarfar önskas till Koskeby skola

● Barn har i dag ett stort behov av vuxenkontakter. I skolan har lärarna fullt upp med allt fler arbetsuppgifter och stora klasser.

Föreningen Hem och skola vid Koskeby lågstadieskola tycker att särskilt eleverna i ettan och tvåan även i år skulle behöva en skolfarfar eller skolmormor, eller allra helst flera.

Problemet är bara att hitta vuxna som vill och har möjlighet att åta sig uppdraget.

Koskeby skola hade far- och morföräldrar i skolvardagen hösten 2010 och våren 2011 och erfarenheterna var goda.

Skolfarfar och skolmormor finns i skolan för att ge barnen en tryggare och lugnare skolmiljö, för en bättre kontakt mellan yngre och äldre och för att motverka mobbing på skolgården.

Det finns inga krav på pedagogiska kunskaper, bara ett intresse för barn och en vilja att vara en närvarande, trygg person i skolan och på skolgården.

Som skolfarfar eller skolmormor beslutar du själv hur mycket tid uppdraget omfattar.

Ingen lön utbetalas men där-

emot bjuder skolan på lunch de dagar som farfar/mormor är i skolan.

För att jobba i skolan förutsätts inte att du själv har barnbarn i skolan. Det som behövs är lite extra tid, en positiv inställning till barn och en vilja att dela deras livliga vardag.

Om du har frågor kan du ringa tvåornas Hem och skola-representant Mona-Lisa Gran-nas på telefon 0400-70957.

BOKTIPS TILL FARSDAG!

Karagott!

- en annorlunda kokbok

Och dansen den går
Boken är ett bidrag till dokumentationen av ungdomsdanserna i Svenska Osterbotten på 1950-, 1960- och 1970-talen

Erik Appel: *Sista Striden*

Bobby Andström: *Fårarmén*

Kurt Nordman:

Tiga är silver

men tala är guld

från **Toms Shop Bokhandel**

Vörå tfn 383 3080

Kom ihåg Far på Farsdag 13.11

*Blommor till vardag och fest,
glädje och sorg*

Blomsterjäst

Välkommen!

Vörå
06-383 2460

Energivirkes avverkning!

Allt från sly till träd upp till 30 cm i diameter.

Effektiv vid dikesrenar, skogs-bilvägar samt vid gallringar.

Referenser finns.

JTJ Gräv & Frakt Kb

RING 050-591 0372

Värme-, vatten-, avlopps- och ventilationsanläggningar. Bergs- och jordvärmepumpar

HEIKIUS RÖR AB

66800 Oravais, tfn 385 0083, 0500-160 593, 050-330 8022, heikiusror@netikka.fi

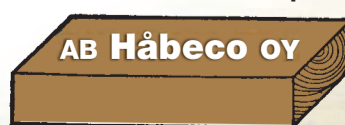
Nyhet i Oravais

Mottagning av rivningsvirke och spikbrädor.

Större partier avhämtas

Uthyrning av siirto-lavar och containers

Transportservice

Seiplaxvägen 88,
Oravais
Tfn 0500-265 576

”Man borde resa mera...”

● I Oravais kunde man förr höra människor säga: ”Man borde resa mera sa Vörågubben, då han kom till Hällnäs”.

Vem denne farbror var som kallades ”Vörågubben” var höljt i dunkel och kanske i sammanhanget inte viktigt heller. Orden lockade till skratt – de bekräftade antagligen Oravaisbornas fördomar om Vörå och livet där. I Oravais med närheten till vattnet inbillade vi oss säkert som mera världsvana.

Men det är något klokt – och även rart – över uttrycket som berättar om en förnöjsamhet från förr i tiden. Man måste inte resa till andra sidan av jordklotet för att förundras. Man kan få många nya intryck i den egna hemtrakten och i det egna landet.

Tammerfors – på några timmars resa hemifrån – är en intressant stad. Den har länge räknats som Nordens största inlandsstad och har närmast en kontinental prägel. Särskilt innerstaden med torg, jugendhus, parker, kyrkor, teatrar, museer, parker, forsar, broar, dammar och prång erbjuder mycket att se och uppleva. Inom en radie på ett par tre kilometer i centrum och med utgångspunkt i två esplanader hittar man mycket som man inte visste att fanns i Finland.

Man kan börja vid Järnvägsstationen och gå rakt in i staden längs den 35 meter breda huvudgatan och esplanaden Hämeenkatu. Kommersen är livlig och sommardag är kaféer, restauranger och uteserveringar fyllda av människor i alla åldrar och av olika nationaliteter. Här finns ”det stora varuhuset” med sin föredömliga skyltning på både svenska och finska, här finns specialaffärer om man så samlar på lp-skivor, dansar balett eller vill låta sy sig en hatt. Här omkring finns ett stort utbud av loppisar och vintagebutiker.

Om man viker av från huvudgatan och tar till höger några kvarter kommer man till Tammerfors domkyrka från 1907. Kyrkan ritad av Lars Sonck, andas nationalromantik och fosterländskhet – den uppfördes i en tid av hård förryskning. Här kan man beundra en version av Hugo Simbergs ”Sårad ängel” och altarmålning och blyglasfönster av Magnus Enckell.

Gripande är målningen på läktarbalustraden (planerad av Simberg): tolv nakna pojkar bär på en ringlande rosenkrans. De

bär sin börda med olika kroppar och olika förmågor och även kransen ter sig olika hanterlig.

Symboliken ligger i hur vi människor klarar av våra livsuppgifter. Simberg ska ha tänkt på Jesu tolv lärjungar. Jag tänker på barn i en skolklass.

Ute i gatubilden är inslaget av unga människor stort – universitetet och skolorna samlar studerande både under och utanför terminerna.

I saluhallen kan man handla allt från mjukor och svartkorv till levande kräftor eller bara njuta av atmosfären. Ibland hör man den typiska Tammerforsfinskan. Från saluhallen kan man gå brant neråt och kommer då till Laukontori (salutorget) därifrån olika turer med Hopealinja (Silverlinjen) avgår.

Redan 1858 inleddes ångbåstrafik på rutten Tammerfors – Tavastehus och den rutten kör fortfarande ett par gånger i veckan sommardag. När man återvänder från en båttur frapperas man av den bolmande röken från M-reals fabrik (kartongtillverkning) vid Laukontori – den sista fabriken inom stadens hank och stör.

Utanför saluhallen hyllar man sina författare genom att ha låtit gravera deras ord i gatubeläggningen. Man kan fundera över sentenser av Frans Emil Sillanpää, Eva-Liisa Manner eller Väinö Linna. Man kan sätta sig ner vid det stora Keskustori (Centraltorget); där ser man ut över innerstaden med gamla kyrkan, rådhuset, teaterbyggnaden med restaurang och Hämeensilta-bron med de fyra statyerna av Väinö Aaltonen.

Sommardag satsar staden mycket på blomarrangemang och blomsterprakt. Särskilt blomarrangemangen i Koskipuisto (Forsparken) är ståtliga. De vita gedigna parksofforna mot en fond av höga röda liljor är en tradition sedan 1950-talet. Kanske ännu längre tillbaka?

Forsen eller strömmen är pulsådern och kring den har staden en gång uppstått. I bakgrunden ser man rödtegelasader av de gamla Finlayson- och Tampella-fabriksbyggnaderna.

Här finns också det imponerande fallet på 18 meter som skiljer de båda sjöarna Pyhäjärvi och Näsijärvi åt. Över vattenfallet – som i århundraden nyttjats inom industrin – går en bro på vars ränne det hänger kärlekslås

Sata vuotta uutisia – hundra år av nyheter. Heikki Varjas statyn står där Hämeenpuisto, Kauppakatu och Puutarhakatu möts.

av allehanda slag.

Kärlekslås? Ordet togs med i Språkrådets nyordlista 2010 och betyder: ”hänglås som kärlekspar fäster på någon offentlig plats och låser, varefter nyckeln kastas bort. De symboliserar evig trohet”. Här finns lås av alla kaliber: pyttesmå, bastanta, billiga, dyra... Som i det verkliga livet signalerar människor sitt parförhållande allt efter solvens och status. Några har prydligt graverade hjärtformade lås medan andra har tagit första bästa cykellås.

Talesättet säger att ”gammal kärlek rostar aldrig” men ibland blir kärleken inte gammal. Kanske kommer någon nattetid till bron och säger, säger...

Seden med kärlekens hänglås kommer från Italien. I filmen

”Jag vill ha dej” (Ho voglia di te) från 2007 hänger kärleksparet ett lås med sina namn kring en lyktstolpe på Milviobron och kastar nyckeln i Tibern. Där höjs röster för att förbjuda dem (”postmodern skräpkultur”). Låsen har invaderat de mest kända platserna i Rom, Venedig och Verona. Flugan har spridit sig som en löpeld över världen: från Roms äldsta bro till Kina och Uruguay. Och till Tammerfors.

Industrieran som startade på 1700-talet är nu över sedan tiotals år men byggnaderna står kvar och vittnar om ett stolt förflutet. Det här området med Tampella och Finlaysons tegelröda industrikomplex och höga skorstenar är ett finskt nationallandskap och har avbildats på bland annat finska sedlar.

Miljön har restaurerats och idag finns här affärsfastigheter och museer. Här kan man besöka högklassiga museer såsom Werstas och Vaapriikki.

Till Werstas kommer man in från Väinö Linnas skvär. Inträdet är fritt. Här finns bland annat en gigantisk ångmaskin från 1900 som står på sin ursprungliga plats. Den ska vara den största i Nordens historia.

Nu är allt rent och tyst: för hundra år sedan var det hett, smutsigt och bullrigt och jag sänder en tanke till de män som slet långa arbetsdagar för att mätta det svarta odjuret.

Här finns också en avdelning om den finska textilindustrins historia: allt från ”bomullsflickor” i början av 1900-talet till krimpklädröcker på 1960-talet. Varuproverna av tyger, filter

-20%
rabatt på all mat!

Välkommen till Apachino!

PIZZERIA

Vöråvägen 8,
Vörå
06-383 2102
050-360 8581
info@apachino.fi
www.apachino.fi

JOHANS BYGG

Nybyggen och renoveringar

Johan Bertils
tfn 050-590 1861

AVFALLSSERVICE

AUKTORISERAD STENA-MOTTAGNINGSPUNKT

- Tömning av slambrunnar
- Skrotningsintyg
- Torravfall
- Utbytesflak
- Spannmåls och kalktransporter

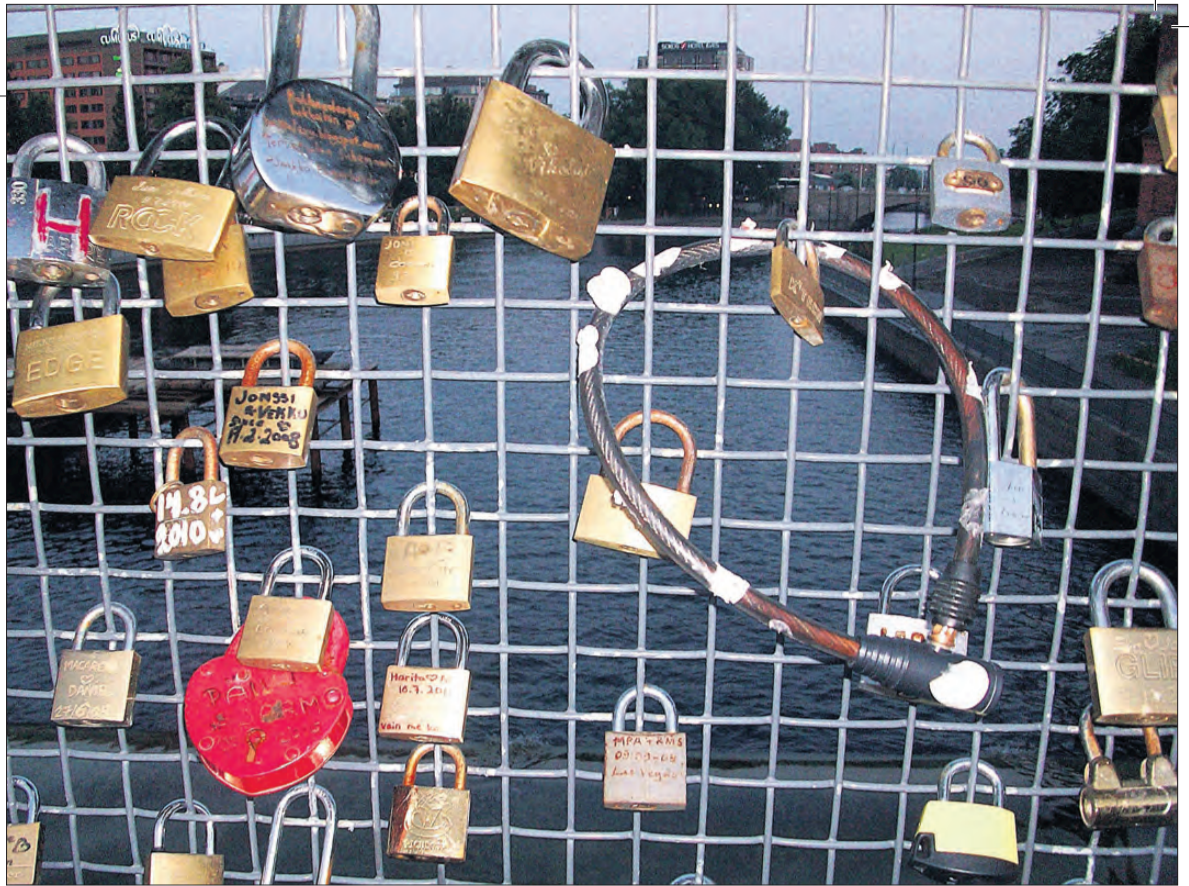
Ab Nordqvist-Trans Oy, Kleidersvägen 106, Vörå 06-383 7568

Tammerfors domkyrka är ritad av Lars Sonck. I kyrkan finns många sevärda konstverk.

"Leva måste du och begripa det att du lever". FE Sillanpää föddes i Tavastkyro nära Tammerfors. Han fick nobelpriset i litteratur 1939.

Kärlekslåsen vid gångbron över Tammerfors ström.

Tammerfors med fabriksbyggnader, skorsstenar och strömmen – länge en nationell stolthet. I dag är industrieran förbi.

och garn är många och mycket känns bekant. Liknande produkter tillverkades av Oravais Klädesfabrik.

I Vapriikkicentret finns ett tiotal olika museer inrymda: här finns en utställning om inbördeskriget 1918. Bland annat kan man se två pojkar från Vöörå krigsskola i naturlig storlek på ett väggfotografi. Här finns utförliga redogörelser varför de avgörande slagen kom att utspelas i Tammerfors, varför staden – "Finlands Manchester" – blev "den röda staden".

Många är fotografierna och autentiska föremål. Utställningen tar också upp vad som gjorts i vår tid för att överbygga det nationella traumat. Här finns även ett leksaksmuseum, ett skomuseum och Finlands ishockeymuseum.

I Tammerfors invigdes den första ishallen i Finland 1965. Flera gånger har den tjänstgjort som VM-arena. I en glasmonter på ishockeymuseet kan man beundra ett par av lejonens civila skor från segeryran i våras.

Hm. Var det inte finländsk

president som skyllde på skorna när det svajade till?

Vad är poängen?

En bit ifrån fabriksmiljöerna ligger Finlaysons kyrka i rödtegel. Ännu i början av 1970-talet inleddes här det nya året med gudstjänst för Finlaysons arbetsstyrka. Idag är det en barnens kyrka men här firar också den svenskspråkiga församlingen i Tammerfors sina gudstjänster. När jag besöker kyrkan ställer man i ordning för regnbågs-mässa.

Går man ännu lite längre in mot Pyynikkiåsen kommer man till Amurikvarteret; arbetarstadsdelen från förra sekelskiftet. Här utspelar sig Väinö Linnas första roman "Musta rakkaus" (Mörk kärlek) från 1948. Idag är tråhusområdet renoverat med museum och kafé öppna sommartid.

Från Amurikvarteret ligger den andra breda esplanaden Hämeenpuisto nära intill. Där ligger Metsobiblioteket (1986) som har formen av en tjäder. Arkitekten bakom den originella byggnaden är Reima Pietilä.

I bottenvåningen finns Tam-

merfors konstmuseums Mumin-dal där Tove Janssons illustrationer till muminböckerna är permanent utställda och även mumintabläer gjorda av Tuulikki Pietilä. Kronan på verket i hela samlingen (över 2000 verk) är det blåa muminhuset. Är man intresserad av Tove Janssons muminböcker är utställningen att rekommendera.

Mumindalen i Nädendal är en nöjespark – här i Tammerfors finns verk av Tove Janssons egen hand. Och ja, Tove Jansson livskamrat Tuulikki Pietilä var släkt med Metsobibliotekets arkitekt Reima Pietilä. De var syster och bror.

Ett stenkast från Metsobiblioteket bodde min farbror. Vi kunde ha träffats och haft mycket att prata om (han som till exempel träffat Onassis ombord på hans yacht).

Men ensam en högsommarmorgon sitter jag på en innergård och ser länge upp mot ett fönster. Tillbaka i nuet går jag genom parken vid Alexanderskyrkan som ligger snett bakom Metsobiblioteket. De gamla gra-

varna kring kyrkan bär så gott som mangrant svenska namn men även engelska.

Fortsätter man mot Satamagatan kommer man till Svenska skolan i Tammerfors som har omkring 300 elever från förskola till gymnasium. Skolan är inrymd i en ståtlig gul jugendbyggnad. Går man sedan utefter den breda esplanaden Hämeenpuisto kommer man efter ett tag till Leninmuseet som är unikt i hela världen.

Under Sovjettiden fanns det Leninmuseer på många platser i det stora riket men under de senaste 10–20 åren har de flesta förstörts. I Tammerfors arbetarföreningshus, där Leninmuseet är inrymt, gömde sig Lenin vid ett flertal tillfällen. I de här lokalerna möttes också Lenin och Stalin för första gången år 1905.

Vid ändan av Hämeenpuisto ligger palatset Näsälinna. Palatset byggdes år 1898 av Finlaysons direktör Peter von Nottbeck. Under inbördeskriget verkade Röda Korsets sjukhus där. Därefter turades vita och röda

styrkor om att inta palatset.

Slaget om Näsälinna stod den 3 april 1918. De vita styrkorna intog staden Tammerfors följande dag den 4 april 1918. Mytomspunnet har överstelöjtnant Erik Gunnar Melins kompani blivit och det kompaniet (med österbottniska soldater) ska ha varit tungan på vägen för utgången.

De blodiga händelserna vid Näsälinna är igen aktuella med Claes Olssons film Slaget om Näsälinna som har utlovad biopremiär i februari 2012. Flera österbottniska pojkar är statister i filmen som spelats in på ort och ställe våren 2011.

Olsson har sagt att han med filmen vill visa på krigets vanvett, på tragiken som lever kvar i generationer och på att inbördeskrig är de värsta av krig.

På något vis vill han väcka debatt om ett krig som många i dag ingenting vet om trots att de flesta har minnen i sina släkter. Även undertecknad. Min farfar ingick i Melins kompani.

Text & foto:

BARBARA STRAND-BLOMSTRÖM

De övar en gång i veckan antingen i Tottesunds herrgård eller på scen framför publik. I höst ger Boothill Stompers ut sitt andra album.

Gammal rock från Maxmo

● Old Time Rock'n'roll. Äkta gammaldags rock. Eller rockabilly. Ungefär så beskrivs Boothill Stompers musik, beroende på vem som uttalar sig.

– Timo arrangerar om andras musik så det börjar låta som oss, säger Janne Smeds.

På det nya albumet finns kända låtar som "Stand by Me", "House of the Rising Sun" och "You are My Destiny", men i Boothill Stompersversion. Originalen gjordes i de flesta fall mellan 1954 och 1959.

– Vi satt en kväll och fundrad över vilka låtar som var riktigt irriterande. Och då kom vi på "I'm Gonna Knock on Your Door" och konstaterade att den där kan bli riktigt bra, säger Smeds.

Även om bandet spelar nästan varje veckoslut, är huvudsaken ändå att ha roligt. Också åhörarna trivs.

– Publiken är i åldern mellan 6 och 86, säger Smeds.

När bandet startade för sex år

Boothill Stompers

Timo Eronen, Kvevlax, gitarr och sång.

Marko Mäkinen, Maxmo, kontrabas och sång.

Janne Smeds, Maxmo, trummor.

"Goin' Our Own Way" är titeln på det nya albumet. Skivsläpp och spelning på Public Corner i Vasa den 12 november.

sedan, övade medlemmarna på vinden i Maxmo skola. Sedan behövde skolan replokalen för egna behov.

– Vi var utan övningslokal i ungefär 20 minuter. Sedan ringde de från kommunen och sade att vi får öva i Tottesunds herrgård i stället, säger Smeds.

– Vi tycker synd om dem som bor i stan. Där har de inte alls lika lätt att få övningslokaler, säger Timo Eronen.

KARIN SUNDRÖM

Marko Mäkinen, Janne Smeds och Timo Eronen övar i Tottesunds herrgård.

FOTO: KARIN SUNDRÖM

Boktips

● Här får du tips på litteratur som finns i något av kommunens bibliotek.

● Nu är **Jukka Wieslander** och **Sven Nordqvist** tillbaka med en ny finurlig berättelse om radarparet Mamma Mu och Kråkan.

Hmm vad gjorde DU i natt om jag får fråga, sa Kråkan. Jag såg nog att du kom hem i BILEN! Mamma Mu tog sin bok i famnen och blundade. Jag var på biblioteket. Jag läste, sa hon långtansfullt. Kor SKA inte läsa böcker! Kor ska vara hemma!! Krax! Det är så musigt med böcker Kråkan. Om man kan läsa, så kan man få veta nästan allting! Läs fortsättningen i **Mamma Mu läser**.

● **Mystiska Milla och jordgubbsgiftet** är den fjärde boken i serien och skriven av **Unni Lindell** och **Fredrik Skavlan**.

Nu är det dags för den stora tjurfäktingen och alla är på plats vid arenan. Milla får en stund ensam med tjuren Fedo

och försöker få honom att förstå hur farlig den här dagen kommer att bli. Sedan är det dags för den stora tjurfäktingen en upplevelse som alla sent ska glömma, såväl publik som spöken, tjur och matador. Och hela uppståndelsen står Milla för.

Boken är för barn 6–9 år.

● **Genom Nordvästpassagen**, norr om Canada och Alaska, seglar Ariel IV sommaren 2010 som första svenska segelbåt. Hittills har bara ett tjugotal segelbåtar lyckats ta sig igenom och av dem bara några få från öst till väst under en och samma säsong.

– Okej, vi försöker, sa Eric och drog på gas medan vi försökte trycka ut isen på båda sidor om fören. Det blev en lucka och vi gled in mellan två flak men sedan var det stopp.

Läs fortsättningen i **Den omöjliga isresan** av **Eric Boye** och **Birgitta Boye-Freudenthal**.

● Jack har fått upp ögonen på

en sextonårig knarkklangare som sitter inne efter att ha erkänt det brutala mordet på en ung kvinna.

Jack planerar att skriva hur ett illa fungerande samhällsligt skydds nät skapat en tonårsmördare, men när han gräver djupare inser han att tonåringsens beaktelse bara är båg – grabben kan till och med vara oskyldig. Han kommer en mördare på spåren som flugit under radarn för både polisen och FBI, en mördare som har total koll på läget, det vill säga – om någon är honom på spåren. Läs fortsättningen i **Michael Connellys** nya deckare **Fågelskrämman**.

● "Den här boken samlar mina texter om faderskap, om det svåra, underbara och grundläggande i att vara en far. Det är en hyllning till livet och kärleken..." skriver **Marcus Birro** i boken **Pappatexter**.

● **Den stora gatan** heter en diktsamling av **Tomas Tranströmer**,

årets nobelpristagare i litteratur.

Det finns fem andra böcker av honom på våra bibliotek, dessutom en biografi och en ljudbok där han själv läser sina dikter.

Så här diktar han i **Den stora gatan**:

*"Glittrande städer:
ton, sagor, matematik –
fast annorlunda."*

● **Om du vill låna: Ring Vörå huvudbibliotek på 3821686, Oravais 3821689 eller biblioteket i Maxmo på 3821688.**

Lukuvinkkejä

● **Virolaiset kirjoneuleet** edustavat vanhaa ja arvokasta käsityöperinnettä. Neulemallit ovat säilyneet muistissa ja kudotuissa käsitöissä.

Perinteisen virolaisen kirjoneuleen kuvio on sileää neuletta, johon kuvio syntyy valkoisen ja toisen värin vuorottelusta.

Virve Avikin Sukkakirjassa esitellään helpotajuisina ruutu-kaavioina 60 kirjoneulemallia, joiden lukemiseen ei tarvita neuletermien tuntemusta. Mukana on myös perussukan neulontaohje.

● **Gummeruksen suuri koirakirja** kertoo koiraroduista, koirien hoidosta ja kasvatuksesta.

Teos on laaja, runsaasti kuvitettu koiratietokirja, joka käsittelee yli 180 rotua eri puolilta maailmaa.

Kirja sisältää hyviä neuvoja rodun valintaan, tietoa rodun tyypillisistä luonteenpiirteistä, ruokinnan ja liikunnan tarpeesta. Kirjassa on yli 700 valokuvaa.

KULLA-CENTER

Opal Värmebatteri oljefyllt 1500 w
39,00

Opal Frostvakt 200 w
19,50

FISKARS
Snöredskap

Stort urval vaxdukar från
6,50 /m²

Solrosfrö, 25 kg säck
23,50

Kakel vita 25x40 cm 9,90/m²
Kakel från Klinker Silicy 7,90/m²
10x10 cm 14,90/m²

JÄRN-RAUTA
KULLA
Oravais, tfn 3575800

MittiMillan sjunger i Vörå kyrka

● "Kören MittiMillan (MiM) framför jubileumsårets kyrkokonsert "Med Hjärta" i Vörå kyrka söndagen den 20 november klockan 18.

Dirigent är Jesse Kaikuranta. Övriga medverkande är körens tidigare dirigenter Eva-Lott Björklund, Ia Rönngård och Thomas Enroth. Gästsolist är Helene Nyberg.

Kören har fått sitt namn genom att deltagarna är från ett väldigt utspritt område mellan Maxmo och Karleby. Hemorten Kronoby är Mitt i Millan.

Tre av sångarna är från Max-

mo och de har sjungit i kören i sex år.

Repertoaren är allt från sakralt till rock. Kören uruppförde 2007 Eva-Lott Björklunds och Lolan Björkamns vackra själamassa i Kronoby för fullsatt kyrka. Konserterna "MiM goes Rock" och "Back to the Future" var stora framgångar. Kören gjorde fem konserter och alla var slutsålda. Av dessa rockkonserter framföres två i Borgå för fulla hus.

Nu är det dags för "Med Hjärta" i Vörå kyrka. Välkommen att njuta av vackra sånger i stämningfull miljö!

Erik och Johan Prästs äventyr i Californiens redwoodskogar i slutet av 1800-talet.

På våghalsig väg till Amerika

● Äntligen har jag med många farhågor och besvärligheter kommit till det så mycket omtalade landet amirka.

Erik Eriksson Präst i Kaitsor hade hört om rödträskogarna och guldet i Californien. Efter som hembygden inte hade arbetsplatser att erbjuda och äventyret i väster lockade, bestämde han sig för den på den tiden våghalsiga resan till Amerika. Han lämnade hösten 1872 Kaitsor och reste troligen via Göteborg med något segelfartyg till New York. Resan tog jämnt en månad(!).

Från New York fortsatte han i december 1872 till Pennsylvania. Det fanns gott om lågavlönat arbete på den nya kontinenten. Erik tog arbete på ett järnvägsbygge. Hans lön var två dollar om dagen, logi och mat kostade fem dollar i veckan.

Unga män från Finland var vana vid hårt arbete under obehagliga förhållanden. I sitt första brev hem skrev Erik, att de "arbetar friskt, fast det snögar."

Präst hemman var skuldbelagt, så han frågar i brevet också om auktionen hemma och om de var i stånd att behålla hemmanet. Dessutom frågar han om brodern Johan hade lust att komma till Amerika. Han lockar med att man i Amerika får penning med mindre möda än i Finland.

Följande sommar lämnade också brodern Johan Kaitsor. Han var då 23 år. Segelfartyget avgick från Göteborg den 6 juni 1873 med destination New York.

Sex veckor senare skriver också Johan hem från Pennsylvania: *Äntligen har jag med många farhågor och besvärligheter kommit till det så mycket omtalade landet amirka. Har arbetat ett par veckor på samma järnbana som Erik i vintrast 575 engl mil från New York. Vi är 23 Vöråbor tillsammans hos en svensk kvinna. Förtjensten är 15 då i månaden. Maten är inte så stadig som himma. Arbetsdagen är 10 timmar.*

Hur bröderna tog sig till andra sidan av kontinenten är mig inte bekant. Det fanns ännu ingen direkt järnvägsförbindelse från östkusten till Californien. Panamakanalen var heller inte byggd. En lång omväg hade varit att segla runt Syd-Amerikas spets Kap Horn.

Erik skriver i augusti 1875 från Gualala, en liten ort på västkusten norr om San Francisco, att de hade rest med ångbåt från New York. Gualala ligger i redwood-bältet och bröderna arbetade nu i skogen.

Vi hade frossa båda två men jag fick medicin på ångbåten så jag fick stoppa den men Johan hade hela vintern och sommaren. Vi har holpe varandra så godt vi har konna. Det är så mycket kinamen her Dem går och arbetar nästan för bara maten. Dem är aldeles vilda heningar.

Av Eriks och Johans tre farbröder blev Johan bonde i Tuurala, Storkyro, medan Anders

Riktsskåret högs med den tvåeggade yxan, skarp som ett rakblad. Det räckte en vecka att säga ner detta rödträ eller sequoia.

och Märten båda blev sjömän. De kallade sig Wiklund. Märten hade flyttat till Vasa redan på 1850-talet, där han först arbetade som dräng. Efter några år som dräng för han till sjöss.

I oktober 1879 gick han på sin sista resa. Barkskeppet Delfin var på väg till England, då Märten vådeligen omkom på Östersjön på väg till England.

Också Märten yngre bror Anders tjänade först som dräng i Vasa. Han rymde en vacker dag ombord på ett fartyg och tog sig småningom ända till San Francisco. Där seglade han på amerikanska fartyg. Brorsonen Johan omnämner i ett brev kapten Janson, så Anders tycks i Amerika ha bytt namn.

Anders gifte sig 1876 i San Francisco med Catarina från Jakobstad. Paret fick åtminstone två barn. Anders eller Andrew planerade efter många år på sjön att lämna sjömansyrket och köpa mark i Allameda öster om San Francisco. Om detta blev verklighet är ännu oklart.

Medan fadern hemma gick under namnet Präst, farbröderna hette Janson, Santala och Wiklund, kallade sig Erik och Johan i Amerika Erickson.

I december 1876 hade Johan rest från skogscampen till staden San Francisco och träffat farbror Anders och hans nyblivna hustru. Han bifogar i ett brev också Anders hälsningar och ett fotografi av det unga paret. Han är bitter över att vara tvungen att arbeta också på söndagar. Han tycker sig nu kunna engelska och reder sig gott.

Varmt är det i Kalifornien: Det är Så varmt Så man måstar Dricka för Mycket kallt vatten nestan mera än Man böhofver Men jag tenkker Ni Skall nog få blåsa i Fingarna där Hämna Denna tiden på Året Den stora julen var no lång att vara her uppe i skogen, her fins ingen kyrka så Aldrig ser man någon bruka guds ord her utan super och lever nestan som heningar så No är det riktigt bedrölit her i värden. Endast juldagen och 4 jolai (fjärde juli, Amerikas själv-

ständighetsdag) är inget arbete.

I augusti 1877 barkar bröderna stockar eller timber. Träden är himmelshöga. Ett träd mätte 22 fot i genomskärning, så då blir längden därefter. Arbetet bland trädjättarna var livsfarligt. Gabriel Gustafsson Märten avled med en hastig död 20.5.1877 i Bridge Port av ett träd som slog honom i huvudet och han föll död till marken.

Det är hårt att stå i sommarhettan, men i Sacramento Valley har de haft över 100 grader (över 40 Celsius). I San Francisco har en förödande brand härjat. Dessutom är det där krig mot kinamännen.

Johan till sin brorson Simon Erik Präst, som tjänar värnplikten: *låt mig få höra hur det är med äx seringen [exercisen] om ni nu alla har att äxsera. Om du skrifver så skrif snart, vi har at gå 6 änglis mil för at gå höra efter bref för postvägen går jost nära till stranden af Pacifics oseau. Om du har set på wäds kartan den oseau så arbetar vi jost nära till.*

Efter några år i skogen med dålig lön försökte sig Erik på gruvarbete i bergen öster om San Francisco. Det var väl ännu sämre, för efter några månader arbetar bröderna tillsammans på en sågmylla i Gualala. Erik beklagar sig, att han hade sökt stor förtjänst eller gapat efter mycket, men mist hela stycket.

Minan som jag arbetade i så stoppa dem, dem hade inga vat [vatten] för det är ju så i en gull mina, när dem int har vat så kan dem int finna nå goll, för allan jord och gravel [grus] skall skiljas ut med vatten och då lemna goll på hellan eller som dem kallar på engels beddrock. Jag har en goll bit som är värd kring en 25 mark, jag emnar gå dit upp nesta vinter ien om jag är med frisk och god helsa. och när jag kom dit så var det 12 fot snö så int konde man gå någostans utan snö skidor lika som lappan begagnar Dem begagnar snö skor på hestar och på det Löner det sig int att skriva Nå mera Där om, ni tror vist

Johan Präst blev bonde på Finne. Enligt tidens sed kallades han Johan Finne. Sonen Edvard antog namnet Solstrand.

att jag juger, men jag vill heldrigtal sanning en att skriva löng, för löng är satans foster.

Förutom Vöråbor träffade Erik och Johan förstas andra landsmän. Jultiden hade Johan besökt en finne på hans farm mitt inne i skogen. Johan var imponerad av dennes nypäron, som lagom till jul var stora som hönsägg. Han säger sig inte ha behövt nöta på vantarna, som han har med sig. Dessutom har han märkt att meningsskiljaktigheter inte avgörs med kragatag utan med skjutdöning.

1879 vet Erik berätta om mormonerna: *Det är en stor härre som har döpt en plats som dem kallar för Salt Lake Cite han är jift med 19 qvinnor och har 65 barn så han hadde någorlunda stort hushåll Dem har en sådan lag så dem kan ha så monga hustror som dem kan fod Dem kallar dem för morrmonner så man kan seia att här är int nå rikter lag och det komer int af nå annat en dem byter om prisi-dent för varje 4 år så dem kan nestan jär lagen som dem tyker sielf Om jag skulle Berätta för Dig allt var jag vet så toge Det mig en hel vika att skriva så jag får nu sluta med mong kiära helsningar*

Det fanns inga lättförtjänta pengar. Händerna är så styva av yxan, att det är svårt att hålla i pennan. Arbetsdagen räckte från 3 på morgonen till 9 på kvällen. Avstånden var långa vart som helst. Johan hade ridit 15 miles för att träffa Holmqvist [Anders eller Henrik] och hans bror Jakob Håkus med familj.

Johan gick i giftastankar. Han brevväxlade med Lisa Nyberg i Kaitsor. 1881 avråder han henne att komma till Californien, "men kom senare och ta en beskedlig flicka åt Erik."

Omkring 1885 besökte Johan Lisa i Kaitsor. I april 1885 vigdes de i Vörå. Eriks och Johans mor hade dött redan förrän bröderna emigrerade, men fadern hann Johan återse. Han dog ett par år efter Johans besök.

Medan Johan var i hemlandet, skrev Erik att han på julaftonen hade varit på dans och på jultiden hade dansat med en fin mamsell i rena silk kledning och pärlor glittrade. För säkerhets skull skriver han det samma på engelska: *I got a göll her probele I get mane soun*

Kusten utanför Gualala är klippig och farlig, men en hamn hade byggts. Bröderna arbetade först på ett brobygge och lastade senare skonare med virke från redwood-skogarna för 2,50 per

skonare. Det arbetet räckte inte länge. Några månader senare har de fått låna pengar och köpt 5 hästar för att hala ut rödved.

Erik tycker att han kan engels lika bra som sitt modersmål. När han vill berätta i ett brev vad det är för utgifter med hästarna, blandar han in engelska ord.

Du ville veta vad födan kåstar, för 5 hestar 4½ tån barli [korn] kostade 100,17 dollar å 9 cent, 7 ton häy kåstade 97 daler å 30 cent och betes marken för sista vintren 34 dollar. Somma 215 daller 23 cent. Och då är bilden [bill=räkning] till smeden dess utom 76 daller 37 cent. Höyit här sås lika dant som hafre och kornet och bärgas när det är mognat och det stillas med halm och ax till sammans med barle och åtts så är hafran [barley = korn, oats = havre].

Int kan man gå å hogg ut gulle med yxan her heller fast det är ett gull land. Det skall bara gnidas löst med naglan så det tar en lång tid.

Johan berättar hur man forslar ut jätteträden ur skogen: *Döm har en domkraft som döm skruvvar ner timmer stäckan ner efter backan och sedan drar döm ut döm med 10 å 12 oxar, slår 2 krokur i ändan på stäcken och då går 2 oxar å bredd och har liksom huggit ut hål på en stäck som ligger döm på nackan och har en käd som döm drar i.*

Efter 16 år i skogen skrev en av bröderna, att de där hemma nästa vinter kan hända får två starka arbetare från Californien. *Vi blir lessen att slarva här i röd vod skogen i all vår lifs tid.*

Dessutom kan de berätta om många bysbor som har omkommit i skogen eller i någon mina. Många bekanta hemifrån arbetade i gruvorna i Michigan.

Johan beslöt att pröva på arbete under jord som omväxling. Han trivdes nog inte så bra i Michigan och rapporterade dessutom om att 17 man blivit ihjälslagna på 20 års tid på hans arbetsplats och många hade blivit krymplingar.

Johan återvände till Kaitsor, köpte en del av Finne hemman och blev bonde. Johan och Lisa fick två barn, av vilka endast sonen Edvard uppnådde vuxen ålder. Edvard var bonde och härradsdomare. Han antog namnet Solstrand.

Bröderna gick under de sista åren i Amerika skilda vägar. Medan Johan försökte sig på gruvarbete i Michigan, sökte sig Erik till Woodinville i staten Washington. Det tycks inte ha fallit honom i smaken. Han skriver att allting var bättre i Californien, han har lust att resa tillbaka. *I Washinton regnar det och snögar på en gång. Kalifornien är det besta landet undär solen, där behöver man inte frysa vintertid.*

Emellertid drabbades också Erik av hemlängtan. Efter en tid i Kaitsor reste han emellertid till Sverige och därifrån vidare till Utah, där han dog 1925.

TORBJÖRN NIKUS

OVM HVC informerar

Nya tider för hjälpmedelsutlåning:
må, ons, to kl. 15-16, telefontid + utlåning och
inlämning tel: 050-465 1024

Fysioterapiärenden:
050-501 0733 (Anna-Lisa Tuomela
– barn, ungdomar, poliklinik) 050-428 3011
(Kata Péterfia – poliklinik, bäddrehabilitering)

Ergoterapiärenden:
044-727 7376 (Victoria Lassander)

Från Vöråvägen 23...

- Krukväxter och snittblommor
- Binderi av alla de slag
- Presentartiklar och inredningsdetaljer
- Barnböcker och spel, pussel mm.
- Trädgårdsartiklar, träd, buskar, perenner mm.
- Fullständig begravningservice
- Sakkunnig och vänlig betjäning

**Välkomna att bekanta Er med våra nya
och fräscha utrymmen!**

Vöråvägen 23, VÖRÅ
tfn 3833 013 el.
040-5008 681
www.tbb.fi

Ingenjörbyrå **BUDD** Insinööri-toimisto

**Har Ni planer på att bygga nytt eller renovera?
Vi hjälper Er under hela byggprocessen,
från första skiss till inflyttning.**

- Byggnadsplanering
- Ansvarig arbetsledare
- Konstruktionsplanering
- Bygglovshandlingar
- Huvudplanerare
- Konsultering

Ring och diskutera Era kommande projekt.

Stefan Budd, Byggnadsingenjör
Tfn 050 516 5789
stefan.budd@anvianet.fi
66600 VÖRÅ

Jere Haapamäki tog guld i de finska skolmästerskapen i brottning klassen under 16 år. Segern avgjordes med siffrorna 6-0, oberoende av vem motståndaren var.
FOTO: KARIN SUNDSTRÖM

En av landets mest lovande brottare bor i Rejpelt. I skolmästerskapen var Jere Haapamäki överlägsen. Snart är det dags för FM.

Jere var oslagbar

● Jere Haapamäki är den enda eleven i Tegengrenskolan som tävlar i brottning. Men han ser egenhändigt till att Vörå finns på kartan över lovande unga brottare i Finland.

Den färskaste bragden är från skolmästerskapen i brottning som avgjordes 22-23 oktober i Mäntsälä.

– Det var tre matcher. Först mötte jag en Ilmajokibo, sedan en från Uleåborg och i finalen en från Helsingfors. Jag vann över dem alla med siffrorna 6-0.

– Jag hade nog räknat att det skulle vara litet svårare att vinna, jag trodde att motståndet skulle vara hårdare, säger Jere Haapamäki.

Nästa stora tävling ordnas

den 3 december i Seinäjoki. Då avgörs FM i fristilsbrottning för deltagare under 17 år.

Jere Haapamäki har just fyllt 14. Att han möter äldre brottare väntas ändå inte bli något problem, eftersom deltagarna i brottning delas in enligt vikt-klass. När det gäller erfarenhet kan Jere också konkurrera med de flesta.

– Jag har hållit på i fem år nu, säger Jere Haapamäki.

Det var pappa Marko Haapamäki som lockade med sonen till brottningsträningarna. Marko har tränat och tävlat i brottning i omkring 25 år och nu hjälper han sonen att komma framåt.

– För att Jere ska få träna åker vi till Ilmajoki, Vasa, Nurmo – ja,

hela södra Österbotten. Det blir många kilometer, säger Marko Haapamäki.

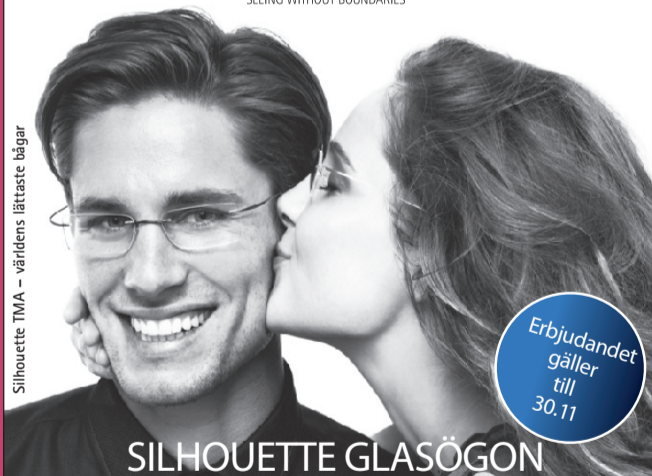
Jere deltar i stora tävlingar ungefär fyra gånger per år. Han har också varit med i internationella turneringar, bland annat i Sverige.

– I fjol blev jag tvåa i Lilla Mälarcupen. Där mötte jag brottare från både Sverige, Norge och Estland. Det är spännande när man inte vet vem man ska möta eller hur bra de är, säger han.

I skolmästerskapen representerade Jere Haapamäki Vörå. I de kommande FM-tävlingarna representerar han däremot sin brottarklubb Vähänkyrön Viesti.

KARIN SUNDSTRÖM

Silhouette®
SEEING WITHOUT BOUNDARIES

SILHOUETTE GLASÖGON

Enkelslipade fr. 390 €, progressiva fr. 590 €

KORTA LEVERANSTIDER!

Ögonläkar- och optikertjänster:

Saris Optik

Vöråvägen 8, VÖRÅ, tel. (06) 3837 333,
mån-fre 10-17

FENNO
OPTIK

TRYGG, HÖGKLASSIG, INHEMSK.
fennooptikka.fi • linssiklinikka.fi

Vörå

Kommunala aktiviteter i höstmörkret

● Jag antar att det är flere än jag som tycker att höstmörkret smyger på alltför hastigt, speciellt nu då vi har råddat bort oss med att ställa om klockorna till vintertid igen. Är det egentligen någon mening med det?

Personligen som den kvällsmäniska jag är så önskade jag nog hellre lite mera kvällsljus, har man svårt att få sina blågrå ögon upp på morgonen så får det gärna vara "skumt" lite längre.

Rubriksättningen jag har valt är lite i samma skumma anda! Men det har sin förklaring i att det ibland behövs lite spänning för att fånga intresse för den kommunala byråkratin och jag tänkte vara så fräck och använda mig av billiga knep för att få er att tycka till om saker och ting. Så nu måste ni läsa vidare för att försäkra er om vad vi gör i höstmörkret egentligen? Familjar vi i blindo eller är vi ute och skummar på ytan eller är det helskumt?

För det första så tycker jag att det händer en hel del i vår kom-

mun. I helgen träffade vi en hel del folk på byggmässan i Botnia-hallen och överlagt tyckte folk om att prata med oss och flera spekulanter på lediga tomter tog också kontakt.

Våra nya kommunbroschyrer blev klara lagom till mässan och finns nu att användas i kommunens marknadsföring.

Broschyrer var ju den första i sitt slag att göras tillsammans med företagare från kommunen och jag hoppas att ni blir nöjda med resultatet.

Vänortsarbetet har varit upp till diskussion i kommunstyrelsen och vi har skickat brev och information om nya kommunen till alla olika möjliga vänorter både från Vörå, Maxmo och Oravais. Slutresultatet hoppas vi att blir ett aktivare utbyte mellan de vänorter som vill fortsätta som kommunens vänort.

Barndagvårdsgruppen som tillsattes i våras för att reda ut

framtida dagvårdsbehovet och utrymmesbehovet i kommunen har varit och gjort sin första presentation av sina rekommendationer till styrelsen och ärendet kommer även att diskuteras på kommunens budgetseminarium.

En del åtgärder har redan vidtagits för att kunna erbjuda dagvårdspplatser och med arbetsgruppens utredning kan vi ta itu med att lösa problemen ett i taget. Inför nästa budgetår är det närmast dagvårdssituationen i Kaitso området som behöver en snabb lösning.

Arbetsgruppen som utreder de finska högstadielävernas skolplats väntar ännu på slutgiltigt besked från Vasa stad gällande huruvida staden har möjlighet att ta emot dessa elever till sin skola.

Kommunerna emellan fungerar nuvarande statsandelssystem så att statsandelen betalas direkt till upprätthållaren via en hemkommunsersättning. Men det kan finnas behov för ytterligare

avtal kommunerna emellan för att klargöra skyldigheter då det gäller skolskjutsar och merkostnader för specialelever och dylikt innan vi kan redogöra för slutresultatet.

Målsättningen är att vi skall ha besked även om detta på vårt budgetseminarium.

Skatteprocenten föreslår styrelsen för fullmäktige att den skall bibehållas vid 19 % och även så föreslås fastighetsskatterna att bibehållas på årets nivå.

Själva budgetarbetet börjar vara på slutrakan och vi håller på att formatera en budgetbok att skicka ut åt våra fullmäktigeledamöter lagom till seminariet. Så för att återgå till den skumma rubriken så kommer årets budgetseminarium att bli en kvällstillsättning.

Budgetseminariet för styrelsen och fullmäktige hålls den 10 november och fullmäktigemötet då skatterna skall fastställas har flyttats fram till den 16 november 2011.

Glädjande är att många av er tar kontakt i olika ärende och jag har på mitt bord flera olika initiativ av olika grupper om hur vi kunde förbättra er vardag. Jag hoppas att ni har överseende med att allting inte händer omedelbart bums, det kommunala tar sin tid och det finns en kö hela tiden med saker som skall utredas och ibland kommer även brådskande saker före, men de är inte bortglömda för det!

Vad har vi då gjort i skymning- en? Jo, en sak som vi pysslat med i stillhet under hösten är att få ett nytt företag till kommunens industrihall i Oravais. Detta blev klart på senaste styrelsemöte och från den första januari startar UH-Koneistus Oy sin verksamhet i Oravais.

Verksamheten är en utvidgning av den nuvarande verksamheten i Kvevlax och vi hoppas att företaget trivs här hos oss!

CHRISTINA ÖLING
kommundirektör

Vöyri

Kunnan syyspimeyden toimintoja

● Otaksun, että minun lisäksi monet ajattelevat, että syyspimeys alkaa aivan liian aikaisin, etenkin nyt, kun olemme unohtaneet kääntää kellot jälleen talviaikaan. Onko tässä mitään mieltä?

Itse olen iltaihminen ja toivoisin mieluummin lisävaloa iltaisin. Jos on vaikea saada siniharmaita silmiään auki aamuisin, niin on aivan sama, vaikka aamuhämärää on vähän pidempään.

Otsikon olen valinnut vähän samassa hämärässä hengessä! Mutta se johtuu siitä, että toisinaan tarvitaan vähän jännitystä, ennen kuin mielenkiinto kääntyy kunnallisbyrokratiaan, ja ajattelin olla niin röyhkeä, että käytän halpaa keinoa saadakseni selville teidän mielipiteenne.

Siksi joudutte lukemaan eteenpäin, jos haluatte tietää, mitä me puuhailemme syyspimeydessä. Hapuilemme hämärässä, olemmeko pääsemässä pintaan vai onko kaikki yhtä sameutta?

Ensinnäkin, mielestäni kunnassamme tapahtuu paljon. Viime sunnuntaina tapasimme yleisöä Botniahallin rakennusmessuilla. Ihmiset halusivat keskustella kanssamme, ja monet vapaista asuntotonteista kiinnostuneet ottivat yhteyttä.

Uusi kuntaesitteemme valmistui sopivasti messuille ja on nyt käytettävissä kunnan markkinointiin. Esite on ensimmäinen, joka tehtiin yhdessä kunnassa toimivien yrittäjien

kanssa. Toivon teidän olevan tyytyväisiä tulokseen.

Ystävyysskuntatyö on ollut esillä kunnanhallituksessa, ja olemme lähettäneet kirjeen ja informaatiota uudesta kunnastamme kaikille Vöyrin, Maksamaan ja Oravaisten ystävyyskunnille. Haluamme ystävyyskuntatyöhön mukaan jäävien kuntien välisen yhteydenpidon jatkuvan nykyistä vilkkaampana.

Viime keväänä asetettiin työryhmä selvittämään lasten päivähoiton ja päivähoitotilojen tarvetta. Työryhmä on tehnyt kunnanhallitukselle ensimmäisen ehdotuksensa, ja asiaa käsitellään lähemmin kunnan talousarvioseminaarissa.

Osa ehdotuksista on jo toteutettu, jotta kaikille päivähoitoon ilmoittautuneille voitiin osoittaa päivähoitopaikka. Työryhmän ehdotusten perusteella voidaan ratkaista ongelmat yksi kerrallaan. Ensi talousarviovuotena nopeinta ratkaisua vaatii Kaitso- riu alueen päivähoitotilanne.

Suomenkielisten yläastekoulu- laisten koulupaikkaa selvittävä työryhmä odottaa vielä lopullista tietoa Vaasan kaupungista siitä, voiko Vaasa ottaa nämä oppilaat kouluunsa.

Kuntien väliset valtionosuudet toimivat nykyään siten, että valtionosuus maksetaan suoraan koulua ylläpitävälle kunnalle kotikuntakorvauksen muodossa. Sen lisäksi kunnat joutuvat

” Ensi tammikuun alussa UH-Koneistus aloittaa toimintaansa kunnan teollisuushallissa Oravaisissa.

kuitenkin sopimaan koulukuljetuksiin ja erityisoppilaisiin liittyvistä kustannuksista.

Tavoitteena on, että meillä on myös tästä asiasta lisätietoja talousarvioseminaarissamme.

Kunnanhallitus ehdottaa valtuustolle, että tuloverojen veroprosenttina säilytetään 19,0 %, ja myös kiinteistöverojen ehdotetaan pysyvän tämän vuoden tasolla.

Itse talousarviotyö alkaa olla loppusuoralla, ja talousarvokirja lähetetään valtuutetuille sopivasti ennen talousarvioseminaria. Kunnanhallituksen ja

valtuuston talousarvioseminari pidetään 10. marraskuuta ja valtuuston kokous, jossa ensi vuoden verotus vahvistetaan, pidetään 16.11.2011.

On ilahduttavaa, että monet teistä ottavat yhteyttä erilaisissa asioissa. Minulla on pöydälläni eri ryhmien aloitteita, joilla voidaan parantaa jokapäiväistä elämäämme.

Toivon, että teillä on kärsivällisyyttä, sillä kaikki ei tapahdu käden käänteessä. Kunnalliset päätökset vievät aikansa, ja selvitetävinä olevia asioita on koko ajan jonossa. Sitten tulee vielä kiireellisiä asioita, jotka menevät muiden asioiden edelle, mutta yhtään aloitetta ei unohteta tämän takia!

Mitä sitten olemme tehneet syksyn hämärässä?

Yksi asia, jota olemme työste- neet hiljaisuudessa, on kunnan teollisuushalliin Oravai-

siin tuleva uusi yritys. Tämä ratkesi hallituksen viime kokouksessa, ja ensi tammikuun alussa UH-Koneistus Oy aloittaa toimintansa Oravaisissa. Kyseessä on Koivulahdessa toimivan liikkeen laajennus, ja toivomme, että yritys viihtyy luonamme!

CHRISTINA ÖLING
kunnanjohtaja

OVM Terveyskeskus tiedottaa

Uudet ajat apuvälineiden lainaukseen:

ma, ke, to klo 15 – 16, puhelinai-
ka + lainaus ja palautus puh: 050-465 1024

Fysioterapia-asiat:

Puh: 050-501 0733 (Anna-Lisa Tuomela
- lapset, nuoret, poliklinikka) 050-428 3011
(Kata Péterfia – poliklinikka, vuodeosaston kuntoutus)

Ergoterapia-asiat:

044-727 7376 (Victoria Lassander)

**FARSDAGS-
LUNCH 13.11**

HAWAII BIFF

13.90€

Öppet året om!
Tfn 385 0366

**FJÄRDENS
KAFFESTUGA**

Församlingen

DÖDA:

- Leif Roger Bagge från Vöra som dog 15.9.2011, 68 år.
- Elsa Maria Förars från Vöra som dog 21.9.2011, 94 år.
- Inga Alice Nygård från Vöra som dog 24.9.2011, 88 år.
- Aino Sofia Saloranta från Oravais som dog 26.9.2011, 75 år.
- Helmi Alli Maria Lång från Vöra som dog 1.10.2011, 79 år.
- Erik Rafael Svens från Oravais som dog 2.10.2011, 77 år.
- Erik Runar Jakobsson från Oravais som dog 4.10.2011, 86 år.
- Märta Valdine Kullman från Maxmo som dog 11.10.2011, 89 år.

Dags anmäla till julfest i Vöra

• Vöra-Oravais-Maxmo Cancerklubb firar julfest den 10 december klockan 19 tillsammans med Reumaföreningen Alma. Traditionellt julbord, trevlig samvaro och dans i Norrallas restaurang.

Skjuts ordnas. Anmäl deltagande senast 22 november till Gunne Mantere 0500-361769 eller Ulla Holmström 050-4621023.

Cancerpatienter som bor i Vöra kommun del har möjlighet att ansöka om ekonomiskt stöd från Kaj Bertills fond. Ansökningsblanketter finns på Vöra hvc i cancerföreningens infomapp eller fås av ordföranden.

Ansökningarna postas senast 1 december till vår huvudförening Österbottens Cancerförening. Adressen finns på blanketten. Nämnden för fonden håller möte i medlet av december.

Klubben har kondoleanskort till försäljning i nejdens banker och i Österöbutiken.

Julmarknad

• Välkommen på julmarknad i Vöra uf-lokal lördagen den 3 december klockan 10-14.

Bokning av försäljningsplats till Johanna 041-7279978 torsdag-söndag kl 17-20 eller på info@vorauf.fi. Sista anmälningsdag är den 2 december. För mer information besök Vöra ufs hemsida www.vorauf.fi.

Möten

Vöranejdens 4H r.f. håller

ÅRSMÖTE

på Amigo (Öurvägen 22) i Oravais torsdagen den 8 december kl. 19.00. Stadgeenliga ärenden. Servering. Alla hjärtligt välkomna!

Invalidföreningen Aktiv r.f. håller ordinarie

HÖSTMÖTE

fredag 18.11 kl. 15 vid Aktivs stuga. Stadgeenliga ärenden enl. § 6. Program, servering och lotteri.

Styrelsen

Betraktelsen

Sök först Guds rike

• Det är höst och vi närmar oss slutet av året, ett år som varit ett förändringsår. Man kunde nästan säga att året varit turbulent. Europa är i gungning och arabvärlden i uppror. Krismöten har avlöst varandra och diktatorer har fallit. Födelsvandorna har varit och är svåra och man frågar sig vad som kommer att födas.

Här hemma har den politiska populismen kört på höga växlar och i den atmosfären startar en presidentvalskampanj.

Och till råga på allt åskade det i oktober. Ja, vart är vi och vår värld på väg.

Jag har under den senaste tiden frågat mig vad Jesus skulle

säga om allt det som sker. Och jag har fått känslan av att Jesus skulle säga: "Bekymra dig inte! Världen har sin gång. Se bara till att du har en frälst själ!"

När vi läser Nya Testamentet märker vi att Jesus inte brydde sig särskilt mycket om den politiska och samhällsiga situationen i landet. Landet var ockuperat av romarna som bland annat krävde skatt av det judiska folket. Men när Jesus fick frågan om det var rätt att betala skatten till den romerske kejsaren, svarade han: "Ge kejsaren det som tillhör kejsaren och Gud det som tillhör Gud."

Och när Jesus gjort bröd-

ndret genom att mätta en stor skara med fem bröd och två fiskar och när folket därför ville göra honom till kung, drog han sig undan.

Jesu primära uppgift var alltså inte att ge bröd åt folket, det var inte att ge frihet och självständighet. Det var egentligen inte heller att ge hälsa, trots att Jesus botade många från sjukdom. Något som han förresten gör också i dag.

Jesus siktar in sig på den inre människan, på det vi innerst inne är. Hur mår du där, frågar han. Och han erbjuder läkedom, syndernas förlåtelse i hans namn och blod. Och han gör det än i dag.

Bryr han sig då inte om hur vi har det till det yttre. Bryr han sig inte om fattiga, hungrande, miss-handlade, utnyttjade, sjuka?

Visst bryr han sig.

Frälsningen gäller hela människan med ande, själ och kropp. Men utan den inre frälsningen och befrielsen finns det inget som kan ge frid, glädje och trygghet. Och å andra sidan. Med den inre frälsningen och befrielsen kan man sakna mycket till det yttre, men ändå har man frid, glädje och trygghet.

Jesus manar: "Sök först Guds rike och hans rättfärdighet, så skall ni få allt det andra också."

BO-ERIK GRANLUND

Födda

Emma Nystrand och Toni Kippola på Furubergsvägen i Vöra fick en dotter den 7 maj 2011.

Lisa Viola Kippola vägde 2500 gram och var 47 centimeter lång vid födseln.

Anne och Marcus Jakobsson fick sitt tredje barn 22 juni 2011. Eric William Jonathan vägde 3465 gram och var 50 centimeter lång. Syskonen är Emilia 4 år och Elias 6 år. Familjen är bosatt i Närpes.

Vigda

Maria Jakobsson från Oravais och Anssi Balk från Nastola vigdes i Oravais kyrka den 16 juli 2011. Paret Balk bor i Arabia i Helsingfors.

Församlingen fick rullstol

Helena Gustafsson och kaplan Ingemar Klemets ser på medan kyrkoherde Berndt Berg skjuter Maydy Lindgård i rullstolen uppför rampen utanför Oravais kyrka. Rullstolen som Oravais kyrkoby marthaförening donerade till församlingen, kan användas både i kyrkan och i församlingscentret på kyrkbacken i Oravais. För att försäkra sig om att rullstolen finns på rätt plats, är det bra att ringa på förhand och meddela var den behövs.

FOTO: KARIN SUNDSTRÖM

Familjecafé startar i Vöra

• Föreningen Folkhälsan i Vöra har startat ett familjecafé. Träffarna sker jämna veckors tisdagar klockan 11-13 på Holmsgården på Norrvala.

Holmsgården är den gamla herrgården till vänster när man kommer uppför backen längs allén.

Höstens träffar ordnas 15.11, 29.11 och 13.12.

Pia Bäck och Pernilla Rauma leder träffarna. Ingen förhandsanmälan behövs.

Familjecaféet är en samlings-

plats för barn och daglediga föräldrar eller annan vuxen som vårdar småbarn. De vuxna kan diskutera dagliga utmaningar och glädjeämnen och få en stunds avkoppling i vardagen, medan barnen kan leka. Vi gör tillsammans upp programmet för våra träffar.

Föräldrar och barn från alla kommuner är varmt välkomna! Pia ger mer information på telefon 050-5276470 eller epost pia.jafs@gmail.com.

Utan entusiastiska skribenter ingen "Nya i rågens rike 2012"

• För att vi ska kunna göra bok nummer 32, hoppas vi att ni skriver och berättar om livet förr eller nu i Vöra. Ni kan också skriva om annat, bara texten eller textskrivaren på något sätt har anknytning till orten. Skriv har anknytning till orten. Skriv om saga, kåsera, fantisera...

Vi tar också gärna emot bilder. Vill du inte skriva själv så kan du kontakta redaktionen med tips.

Kanske du känner till någon förening som firar jämna år 2012? Minns du något i byn som kanske de flesta redan glömt? Har du en intressant släkthisto-

ria eller känner någon ungdom som gett sig ut i världen på lite ovanligare vägar?

Det som du tycker är intressant tycker de flesta andra också är intressant. Så dela med dig!

Vi vill ha ditt bidrag senast den 29 februari 2012.

Du kan sända in det per post till: Nya i Rågens Rike, Vöra kommun Öurvägen 31 66800 Oravais eller föra in ditt material till kommungården i Vöra eller förvaltningshuset i Oravais eller sända per e-post till: gun-britt.bergman@vora.fi.

KH Fordonsservice

Härmäv. 6, 666 00 VÖRÅ
Tel: 050-468545, (06) 3832375
 Kennet Hedström

Däckförsäljning och - service
Reparation av traktorer, bilar och maskiner

VALTRA Full A/C service
Underrederbehandling
Metallarbeten
Auktoriserad VALTRA service

DIN EKONOMI I FOKUS

Boka tid till en **EKONOMISTUND!**
 Du får klara besked om dina möjligheter att spara, investera och låna. Svart på vitt!

Kvevlax Sparbank
 Upplev livets mångfald.

Tfn 06 346 2111
 www.sparbanken/kvevlaxsb

Beställ PELLETS från oss!

20 och 500 kg:s säckar

i lager, även hemtransport och leverans i lös vikt
Från oss även björkved.

Lantbrukscentralen
 Vörå • Tel 3843420 / 3843412

K-LANTERNA

VÖYRIN KUNTA

ILMOITUS VÖYRIN KUNNAN VESIHUOLTOLAITOKSELTA

Vesilaitos lähettää vesimittarilukeman ilmoituskortin. Ystävällisesti palauttakaa mittarilukema viimeistään **25.11.2011**:

- Vöyrin kunta, Vesilaitos, Vöyrintie 18, 66600 VÖYRI
- puhelimitse puh. 382 1802
- sähköpostina viola.gunnar@vora.fi
- tekstiviestinä puh. 050-343 0229 ilmoittamalla lähettäjän nimi ja mittarilukema
- kunnan kotisivulla www.vora.fi/vesimittari

Vesihuoltolaitoksen maksut

Veden liittymismaksu	(pienimmän liittymän pisteluku on 16) 125 euro/piste
Jäteveden liittymismaksu	(pienimmän liittymän pisteluku on 16) 185 euro/piste
Alla oleviin hintoihin tulee lisäksi alv.	
Vuosimaksu määräytyy pisteluvun mukaan	5 euro/piste
Veden käyttömaksu	1,00 euro/m ³
Jäteveden käyttömaksu	1,40 euro/m ³
Sakoveden kaivoliete	14,00 euro/m ³
Suljetun järjestelmän liete	1,40 euro/m ³
Vesipostimaksut	34,00 euro/vuosi
Liittymän avaaminen, sulkeminen sekä vesimittarin irrottaminen	40,00 euro/kerta

www.vora.fi

Specialisten på badrumsrenovering, matläggning & spacklingsarbeten

Oravais Golv & Kakel

Fredrik Engman 050-5279331 Våtrums-certifikat nr H2857/05

Juridisk byrå

KL Lex

Juristbyrå Kenneth Lassus
 Tunnelvägen 3 E 11, 66800 Oravais
 Tfn 050 592 3496 Tfn/Fax (06) 383 5545
kenneth@kl-lex.fi www.kl-lex.fi

VÖRÅ KOMMUN

MEDDELANDE FRÅN VÖRÅ KOMMUNS VATTENTJÄNSTVERK

Vattenverket sänder ut avläsningskort för vattenmätare. Vänligen returnera avläsningen senast **25.11.2011** till:

- Vörå kommun, Vattentjänstverket, Vöråvägen 18, 66600 VÖRÅ
- per telefon till tfn: 382 1802
- per e-post till viola.gunnar@vora.fi
- som textmeddelande till tfn: 050-343 0229 med angivande av mätarställning och namn
- via kommunens hemsida www.vora.fi/vattenmatare

Vattentjänstverkets priser

Anslutningsavgift för vatten	125 euro/poäng (minimianslutning 16 poäng)
Anslutningsavgift för avlopp	185 euro/poäng (minimianslutning 16 poäng)
Till avgifterna nedanför tillkommer gällande moms procent.	
Årlig grundavgift för vatten enl. anslutn. storlek	
Bruksavgift för vatten	5 euro/poäng
Bruksavgift för avlopp	1,00 euro/m ³
Slam från dekompp.brunnar	1,40 euro/m ³
Avloppsvatten från slutna system	14,00 euro/m ³
Vattenpostavgifter	1,40 euro/m ³
Öppning och stängning av vattenventiler samt borttagning av vattenmätare	34,00 euro/år
	40,00 euro/gång

www.vora.fi

Julhälsa med Kommunbladet 5.12 **KBL**

1. *Varmaste julhälsningar!*

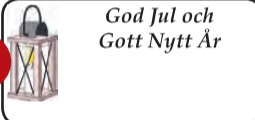
11. *God Jul o. Gott Nytt År*

16. *God Jul & Gott Nytt År!*

2. *God Jul och Gott Nytt År*

12. *Fridfull Jul o. Gott Nytt År*

17. *God Jul & Gott Nytt År!*

3. *God Jul & Gott Nytt År*

13. *God Jul och Gott Nytt År*

18. *Hyvää Joulua & Hyvää Uutta Vuotta!*

4. *Fridfull Jul & Gott Nytt År*

14. *Hyvää Joulua & Hyvää Uutta Vuotta!*

19. *God Jul & Gott Nytt År!*

5. *God Jul och Gott Nytt År!*

15. *God Jul och Gott Nytt År!*

20. *Hyvää Joulua & Hyvää Uutta Vuotta!*

6. *Hyvää Joulua & Onnellista Uutta Vuotta!*

7. *God Jul o. Gott Nytt År!*

8. *Iloista Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta!*

9. *God Jul & Gott Nytt År!*

10. *Hyvää Joulua & Hyvää Uutta Vuotta!*

Du och Din familj kan behändigt önska vänner och bekanta god jul och gott nytt år via en annons i Kommunbladet. Gäller även föreningar. Skriv önskad text och vilken ram Du väljer samt faktureringsadressen och skicka in den till Kommunbladet.

Annonspris:
 ram 1-10 25 € inkl. moms
 ram 11-20 35 € inkl. moms
 Faktureringsstillägg 4,88 € inkl. moms

Kommunbladet
 Pb 52, 65101 Vasa
 Tfn 784 8288, fax 784 8880
kaj.forsstrom@hssmedia.fi

KOMMUNBLADET

Julhälsningen med Kommunbladet

Vi önskar ram nr..... Fyll i kupongen och sänd in den med kvitto på gjord inbetalning (Nordea 201538-6580) eller pengar till vårt kontor, Kommunbladet, Pb 52, 65101 Vasa märke "Julhälsning".	Julhälsningen publiceras 5.12 Annonspris: ram 1-10 25 € inkl. moms ram 11-20 35 € inkl. moms Faktureringsstillägg 4,88 € inkl. moms	Annonstext: _____ _____ _____ Avsändare: _____ _____ _____
---	---	---

Nästa nummer utkommer den 5 december.
Passa på att sända julhälsningar i god tid!

KOMMUNBLADET

Nr 9 • Tisdagen den 8 november 2011 • Årgång 25

Behoven
kan ju variera,
nu kan Du förmånligt
fövekliga ditt projekt
Tfn 06-3844500

Ta ett lån som
Du kan leva
med. Fråga
efter vårt
låneskydd!

Vörå Sparbank
www.sparbanken.fi/vorasb

30 år
1981-2011

Present Reklam
Julklappar till dina affärsbekanta

Haper
haper@netikka.fi
0500 362 081

TILL FAR 13.11.2011!

Utedräkt
rutig jacka o. svarta byxor **87,50**

Skjorta LINK
100 % bomull, olika mönster och färger **29,90**

Tröja
100 % acryl, randig i olika färger **25,00**

Ullsocka
80 % norsk ull **19,90**

Välkommen!
NYGÅRD
Vöråvägen 34, Vörå
Tfn 383 0941.

folkhälsan
kompetens – engagemang – omsorg

Farsdagsbuffé
för hela familjen

Farsdag 13.11.2011 på Norrvalla restaurang.
Vi har en riklig farsdagsbuffé i två dukningar, kl. 11.30 och 13.30.
Bordsreserveringar tfn 06 383 1060.

Överraska far med massage, fotvård eller ett helt må bra paket. Bokning tfn 06 383 1056.

se också folkhalsan.fi

FARSDAGSTIPS!

PHILIPS 40 LED-TV **690€**

PHILIPS Laddbar rakmaskin PT720 **59€**

Eriko TV Vörå tfn 383 2890
Huset fullt med Farsdagspresenter!

www.TOM & ALTT I ALLO.nu
050 525 7216

KOKO Tillväxt för regionen VASAREGIONEN

Skärgårdens småföretagare och entreprenörer!

Välkomna på en föreläsning för att få inspiration och nya tips på hur ni kan nå ut till era kunder

Kul och Ful marknadsföring
Kul och ful marknadsföring beskriver olika tekniker där kreativitet och energi går framom ett fett marknadsföringskonto. Detta är en inspirationsföreläsning, där det levereras en mängd exempel på marknadsföring som sticker ut - nyckeln till framgång.

- * Produkt- och marknadsföringskreativitet
- * Våga vara annorlunda!
- * Skapa förväntningar
- * Tävlingar, nätet, ballongträd, bullar ... det finns massor!

Föreläsningen inspirerar dig att våga sticka ut och dra uppmärksamhet till dig och ditt företag.

24.11.2011 kl. 18.00, plats: Restaurant Nabben, Maxmo
Föreläsningen är gratis och riktar sig till alla småföretagare och entreprenörer i området. Föreläsningsspråket är svenska, men var och en får fråga och diskutera på eget modersmål.
Anmälan senast 21.11.2011 VASEK / Kenth Nedergård, kenth.nedergard@vasek.fi, 044 512 6615
www.vasek.fi

POHJANMAAN MAAKAILU, ÖSTERBOTTENS TURISMIN, VASEK, Hävkräft från EU, Europeiska unionen, Europeiska regionala utvecklingsfonder

Tillställningen ordnas av EU-projektet The Land of the Rising Stones II och Vasaregionens KOKO - program för skärgårdsutveckling.

Välkommen till St1 Oravais
– Huset med full service

Vintern kommer också i år!!
Däck och däckbyten snabbt och förmånligt från St1 Oravais.
Ring Conny, 0500-265 581.
Även vinterservice på bilar och småmaskiner.

Ta Time Out på St1!
Mirjams goda luncher på vardagar och alltid delikata pizzor & burgers.
Eller kanske en god kopp kaffe med bulla.

På St1 i Oravais finns också **POSTEN, MATKA-HUOLTO** och **VEIKKAUS**.

Sibylla st1

• St1 Oravais, Karlebyv. 30, 66800 ORAVAIS • 06-385 1200
• Öppet: vard. 06-21.00, lörd.08-21.00, sönd.12-20.00

VARTA
Installation och service av tilläggsvärmare

Webasto Feel the drive

- service och reparationer av bilar, traktorer, lantbruksredskap m.m.
- däckservice för tunga fordon
- kontroll och inställningar av hjulvinklar

Fixus

DAGS FÖR VINTERDÄCKEN!!
Byt till **Nokian Hakkapelitti** vinterdäck, så hålls Du på vägen!

Konkurrenskraftiga priser!

nokian HAKKAPELITTA 7
nokian HAKKAPELITTA 5

Högklassiga **nokian RENKAAT**
Bra pris/kvaliteförhållande
Hankook
Förmånliga **NANKANG**

BAGGAS BIL & TRAKTOR
www.fixus.fi
www.baggasbil.fi

DINITROL ROSTSKYDDS-BEHANDLING

Bruksgratan 383, tfn 010 322 4070 Anders 0500 157 917
Vöråvägen 994, tfn 010 322 4071 Janne 0500 163 182

• Markvibratörer • Pikmaskiner • Borrhammare
• Betongslipmaskiner • Weideman minilastare
• Jordfräs • Dino Skylift, m.m.

Vörå Maskinuthyrning
Vöyrin Konevuokraamo

050 524 1983